

12.09.2023

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2023/301
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.8.2023/213
Karar Numarası : 2023/607
Başvuran : İ. T.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : T.C. İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü)
Muhatap Adres : T.C. İçişleri Bakanlığı, Bakanlıklar/ANKARA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Tengri inancına sahip olduğunu belirten başvuranın, nüfus kaydında yer alan din bilgisi hanesine talebi doğrultusunda Tengri yazılmaması nedeniyle inanç temelinde ayrımcılığa uğradığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Tengri inancına sahip olduğunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 35'inci maddesine istinaden nüfus kaydında "seçilmemiş" olarak gözüken din bilgisi hanesinin "Tengri" olarak düzeltilmesini istediğini,

b. Bu konuda Beykoz 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin ... Esas ve ... Karar No'lu emsal kararının bulunduğunu,

c. Emsal karar neticesinde Tengri inancına sahip davacının din bilgisi hanesi Tengri olarak değiştirilirken kendi talebinin Alanya İlçe Nüfus Müdürlüğü tarafından reddedildiğini, bu durumun Anayasa'nın 10'uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı olduğunu ve kendisine ayrımcı bir muamelede bulunulduğunu iddia etmektedir.

3. Muhatap Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. 22/2/2023 tarih ve ... sayılı yazı ekinde emsal karar olarak gönderilen Beykoz 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin ..., ... Karar No'lu ve 20/8/2021 kesinleşme tarihli kararı ile davacının nüfus kaydında yer alan din bilgisinin Tengri olarak değiştirilmesine karar verildiği, 28/4/2021 tarihinde ilgili kişinin kaydında 28/4/2022 tarihli ve ... numaralı tescil ile din bilgisinin Tengri olarak düzeltildiğinin anlaşıldığı,

b. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Kanun yararına temyiz" başlıklı 363'üncü maddesinde: "(1) İlk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına ve bölge adliye mahkemesi hukuk

dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur. (2) Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, karar kanun yararına bozulur. Bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz. (3) Bozma kararının bir örneği Adalet Bakanlığına gönderilir ve Bakanlıkça Resmî Gazetede yayımlanır.” hükmü gereği ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlar ve bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan hükümler hakkında kanun yararına temyiz yoluna başvurulabilmesinin mümkün olduğu,

c. Adli yargı mahkemelerince verilen kararların, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu gerekçesi ile kanun yararına temyiz yoluna Bakanlıkça müracaat edilmiş olup kanun yararına temyizi istenilen Beykoz 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin söz konusu kararının istinaf incelemesi için İstanbul Bölge Adliyesi Mahkemesi 1. Hukuk Dairesine gönderildiği ve davanın halen derdest olduğu,

ç. Hangi ifadenin veya kavramın din olduğunun Genel Müdürlük tarafından tespitinin yapılması mümkün olamayacağından Diyanet İşleri Başkanlığı ve ilahiyat fakültelerinden alınan görüşler doğrultusunda tespit edilen semavi dinler ile nüfus yoğunluğu göz önünde bulundurularak en yaygın olan dinlerin tespit edildiği ve Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veri tabanında din bilgisi olarak listelenmesinin sağlandığı, bu kapsamda nüfus kayıtlarında yer alan dinlerin; İslam, Hristiyan, Musevi, Hinduizm, Konfüçyanizm, Teoizm, Zerdüş, Budizm olarak belirlenmiş olduğu,

d. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 35'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “*Aile kütüklerindeki din bilgisine ilişkin talepler, kişinin yazılı beyanına uygun olarak tescil edilir, değiştirilir, boş bırakılır veya silinir.*” hükmü uyarınca kişilerin talepleri halinde yukarıda belirtilen din bilgileri içerisinde seçim yapılarak nüfus kayıtlarında din bilgisinin değiştirilmesi veya boş bırakılmasının sağlandığı,

e. Belirtilen mevzuat hükmü ve açıklama uyarınca, ilgilinin yazılı müracaatı halinde, aile kütüğündeki din bilgisinin değiştirilebilmesi veya boş bırakılmasının mümkün olduğu, mahkemeden karar alınmadıkça aile kütüğünde yer alan din bilgisinin Tengri şeklinde yazılmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün kesinleşmiş ve şu an yürürlükte olan mahkeme kararına karşı çıktığı, uygulamada Beykoz 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin yürürlükte olan kararının dikkate alınması gerektiği,

b. Diyanet İşleri Başkanlığının bu konuda karar verme yetkisi olmadığı halde Genel Müdürlüğün Diyanet İşleri Başkanlığından görüş istediği,

c. Müdürlüğün hangi ifadenin veya kavramın din olduğunun belirlenmesinde nüfus yoğunluğunun dikkate alındığını belirtmesine rağmen kendisine göre Tengri inancına sahip nüfus yoğunluğu ölçülürse bu yoğunluğun ikinci sırada çıkacağı,

ç. Tengri ifadesinin sadece emsal mahkeme kararının davacısının değil isteyen herkesin din bilgisi

hanesine yazılması gerektiği ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. ...Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmelidirler."

6. Anayasa'nın "Din ve vicdan hürriyeti" başlıklı 24'üncü maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz."

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi şöyledir:

"Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi ifade eder."

8. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel 2 kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

9. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz.

(...)"

10. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre ise "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasındadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası, "Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir." hükmünü haizdir. Başvuran, başvuru dilekçesinde, mezkûr Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen inanç temelinde doğrudan ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunmaktadır. Yapılan inceleme neticesinde, başvurunun esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmesine varılmıştır.

12. Ayrımcılık yasağı uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere göre herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden eşit bir şekilde yararlanma; ayrımcılığın her türüne, şiddet ve taciz uygulamalarına karşı korunma hakkına sahiptir (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK), B.No: 2022/1310, K.No: 2023/312, 14/7/2023, para. 12).

13. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi ile kişilerin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşit muamele görme hakkı güvence altına alınarak cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır. Adı geçen Kanun kapsamında bir kişinin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını din, inanç veya mezhebi nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele din, inanç veya mezhep temellerinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır (TIHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No:5 Din, İnanç ve Mezhep Temellerinde Ayrımcılık, 2022, s.7).

14. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nin 9'uncu maddesine göre: "Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, kamuya açık veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir." şeklinde koruma altına alınmıştır. Yine Sözleşme'ye göre "Din veya inancını açıklama özgürlüğü, sadece yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda kamu güvenliğinin, kamu düzeninin, genel sağlık veya ahlakın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli sınırlamalara tabi tutulabilir."

15. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (MSHS)'nin 18'inci maddesinin ilgili bölümü ise şöyledir: "...Hiç kimse, kendi seçtiği bir din ya da inanca sahip olma ya da bunu benimseme özgürlüğünü zedeleyecek bir baskıya maruz bırakılamaz. Bir kimsenin kendi dinini veya inançlarını ortaya koyma özgürlüğüne ancak yasalarla belirlenen ve kamu güvenliğini, düzenini, sağlığını, ahlakını ya da başkalarının temel hak ve özgürlüklerini korumak için gerekli kısıtlamalar getirilebilir."

16. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'ne göre bir inancın 9'uncu madde kapsamına

girebilmesi için iki ölçüt gerekmektedir. Bunlardan ilki, inancın belirli bir tutarlılık, ciddiyet, uyum ve önem derecesine ulaşması; ikincisi ise insan onuruna saygıyla uyumlu bir inanç olarak değerlendiriliyor olmasıdır (AİHM, *Campbell ve Cosans/Birleşik Krallık*, B. No:7743/76, 25/2/1982, para. 36).

17. AİHM kararlarında ayrımcılık, objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B.No:36042/97, 11/6/2022, para.48, *Okpysz/Almanya*, para.33). AYM kararlarında da AİHM içtihatlarına paralel olarak nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılilik ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B.No: 2018/18505, 16/6/2021, para.58). Dolayısıyla hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleye tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, *Burcu Reis*, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50).

18. Belirtmek gerekir ki benzer durumlara farklı muamelenin haklı bir temelini bulunup bulunmadığının veya farklılığın ne dereceye kadar uygun olacağını değerlendirilmesinde kamu otoritelerinin belli ölçüde takdir yetkisi bulunmaktadır. Bununla birlikte bu takdir yetkisinin kapsamı somut olayın özelliklerine ve hususiyetle farklı bir şekilde yararlandırılan hakkın niteliğine göre değişiklik gösterebilecektir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No:2018/18505, 16/6/2021, para. 59). 6701 sayılı Kanun'da belirtilen ayrımcılık yasağı kapsamında farklı muamelenin bulunduğu ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyma mükellefiyeti başvurdadır. Ne var ki başvuranın farklı muamelenin olduğunu göstermesi hâlinde bu farklı muamelenin nesnel ve haklı bir temelini bulunduğunu ve seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılilik ilişkisinin bulunduğunu ispatlama yükümlülüğü kural olarak kamu otoritelerine ait olur (AYM, *Nuriye Arpa*, para. 60).

19. Somut olayda başvuranın, nüfus kaydında yer alan din bilgisi hanesinin Tengri olarak değiştirilmesini talep ettiği ancak talebinin, Alanya İlçe Nüfus Müdürlüğü tarafından MERNİS sisteminde bulunan İdarece Kayıt Düzeltme Modülü altındaki din düzeltme sekmesinde, seçilebilecek dinler arasında Tengri ibaresinin bulunmaması nedeniyle gerçekleştirilemediği, muhatap Kurum tarafından gönderilen cevabi yazıda ise mahkemeden karar alınmadıkça aile kütüğünde yer alan din bilgisinin Tengri şeklinde yazılmasının mümkün olmadığını belirtildiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediği değerlendirilirken öncelikle ayrımcılığa neden olduğu iddia edilen uygulamanın objektif ve makul bir gerekçe ya da meşru bir amaç taşıyıp taşımadığı hususunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

20. Kişilerin nüfus kayıtlarında yer alan din bilgisi hanesinde yapılacak değişikliklere ilişkin usul ve esaslar 5490 sayılı Kanun ile düzenlenmiştir. Mezkûr Kanun'un 35'inci maddesine göre: "(1) Kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz. Ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddî hatalar nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine

uygun olarak düzeltilir. (2) Aile kütüklerindeki din bilgisine ilişkin talepler, kişinin yazılı beyanına uygun olarak tescil edilir, değiştirilir, boş bırakılır veya silinir.”

21. Başvuran kendisine ayrımcı muamelede bulunduğu iddiasını kesinleşmiş emsal niteliğinde mahkeme kararı bulunması ve karar neticesinde kendisi ile aynı inanca sahip bir başka kişinin din bilgisi hanesinin Tengri olarak düzeltilmesine dayandırmaktadır. Ancak dosyaya sunulan belgelerden Bakanlık tarafından, Beykoz 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin ... Esas, ... Karar No’lu kararına karşı kanun yararına temyiz yoluna gidildiği, ayrıca söz konusu kararın istinaf incelemesi için İstanbul Bölge Adliyesi Mahkemesi 1. Hukuk Dairesine gönderildiği ve mevcut uyuşmazlığın halen derdest olduğu anlaşılmaktadır. Emsal karar, daha önce verilmiş bir mahkeme kararının daha sonraki benzer nitelikteki hukuki uyuşmazlığa uygulanabilme olanağıdır. Başvuruda emsal karar olduğu belirtilen Beykoz 2. Asliye Hukuk Mahkemesi kararında; *“davacının nüfus kaydında yer alan din bilgisinin Tengri olarak değiştirilmesi talebinin kabulüne, Nüfus Müdürlüğü sistemindeki din bilgisinin vatandaş beyanına uygun şekilde düzenlenebilecek hale getirilmesi talebinin ise hukuki bir mevzu olmadığından reddine”* karar verilmiştir. Görüldüğü üzere emsal olduğu belirtilen kararda Nüfus kaydında yer alan din bilgisi hanesine Tengri seçeneğinin eklenmesine dair hüküm kurulmamış, sadece davacının din bilgisi hanesinin Tengri olarak değiştirilmesine karar verilmiştir. Başvuran tarafından emsal olduğu düşünülen Mahkeme kararının sadece davacı bakımından hukuki sonuç doğurduğu, Nüfus Müdürlüğü sistemindeki din bilgisinin vatandaş beyanına uygun şekilde düzenlenebilecek hale getirilmesinin reddine karar verildiğinden davacı ile aynı talebe sahip diğer kişiler açısından herhangi bir sonuç doğurmadığı, dolayısıyla muhatap Kurumun mahkemeden karar alınması gerektiği yönündeki talebinin kamu düzenini koruma amacından ileri geldiği görülmektedir.

22. Bunun dışında, muhatap Kurum tarafından dosyaya sunulan 3/3/2023 tarihli ve ... sayılı görüş yazısında, din bilgisine ilişkin MERNİS veri tabanında *“İslam, Hristiyan, Musevi, Hinduizm, Konfüçyanizm, Teoizm, Zerdüş, Budizm, Dinsiz, Seçilmemiş, Diğer Dinler, Bilinmeyen Dinler”* seçeneklerinin bulunduğu, kişilerin sistemdeki bu seçeneklerden birini seçebildiği, değiştirebildiği, din bilgisi hanesini boş bırakılabildiği veya ilgili bölümdeki kayıtların silinmesini talep edebildiği bilgileri yer almaktadır. Bu durumda, uluslararası içtihatla uyumlu olarak kişilerin nüfus kayıtlarında yer alan din bilgisi hanelerinde inançlarını açığa vurmaya zorlanmadığı, kişilerin talepleri doğrultusunda ilgili kısmı boş bırakılabildiği ve değiştirebildiği anlaşılmaktadır (AİHM, *Sinan Işık/Türkiye*, B. No. 21924/05, 2/2/2010). Ayrıca, din bilgisi hanesinde yer alan seçeneklerin kısıtlayıcı olmadığı, nüfus yoğunluğu gözetilerek belirli dinlerin seçenekler arasında yer aldığı, bununla birlikte kapsayıcılığın sağlanması adına diğer dinler ve bilinmeyen dinler seçeneklerinin de oluşturulduğu görülmektedir.

23. Muhatap Kurum tarafından, hangi ifadenin veya kavramın din olduğunun tespit edilmesinin mümkün olamayacağı, bu nedenle Diyanet İşleri Başkanlığı ve ilahiyat fakültelerinden görüş alındığı ifade edilmiştir. Bu çerçevede, Diyanet İşleri Başkanlığının muhatap Kuruma sunduğu ... sayılı görüş yazısı incelenmiş, söz konusu yazıda Tengri inancının belli bir dini ifade etmediği bilgisinin yer aldığı anlaşılmıştır. Muhatap Kurum en yaygın dinlerin tespitinde Diyanet İşleri Başkanlığının görüş yazısının yanı sıra semavi dinlerin ve nüfus yoğunluğunun da göz önünde bulundurulduğunu ifade etmiştir.

24. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, başvuranın talebinin doğrudan reddedilmediği,

başvuranın din bilgisi hanesinin, sistemde hâlihazırda var olan “diğer dinler” veya “bilinmeyen dinler” seçenekleri ile değiştirilebilmesinin mümkün olduğu, muhatap Kurumun hangi ifadenin veya kavramın din olduğunun kendilerince tespitinin yapılması mümkün olamayacağından Diyanet İşleri Başkanlığı ve ilahiyat fakültelerinden alınan görüşler doğrultusunda uzman görüşü ve nüfus yoğunluğu gibi objektif kriterleri esas aldığı, bu çerçevede mahkeme kararı alınması yönündeki uygulamanın objektif ve makul bir sebep olan kamu düzenini koruma amacından ileri geldiği anlaşılmaktadır.

25. Yukarıda açıklanan nedenlerle, 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 69’uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuru konusu olayda ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/8/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(İzinli)

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi